

C-64/20 - 1

AN ARD-CHÚIRT

ATHBHREITHNIÚ BREITHIÚNACH

Uimhir Thaifid 2016/867 JR

IDIR/

UH

IARRATASÓIR

-agus-

AN tAIRE TALMHAÍOCHTA BIA AGUS MARA, ÉIRE AGUS AN tARD-AIGHNE

Arna chlárú ag 1142400
Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh fa
Lucsamburg, an 11/02/2020
Fuarthas ar an : 06/02/2020
Facs/Ríomhphost : - -
Thar ceann an Chláraitheora

FREAGRÓIRÍ

IARRATAS AR RÉAMHRIALÚ DE BHUN

AIRTEAGAL 267 DEN CFAE

Cinneadh Ard-Chúirt na hÉireann ar Réamhrialú a iarraidh de bhun Airteagal 267 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, arna thabhairt an 20ú lá de mhí Eanáir, 2020.

Iarrann an chúirt seo go ndeonfaidh an Chúirt éisteacht bhrostithe de réir Airteagal 105 de Rialacha Níosanna Imeachta Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh toisc go mbeidh an t-ábhar dó-phléite go luath mar gheall ar Rialachán (AE) 2019/6 (a mbeidh feidhm aici ar an 28ú Eanáir 2022), a aischuirfidh forálacha Threoir 2001/82 a bhí i gceist sa chás seo.

Chuig: Cláraitheoir Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh
Rue du Fort Niedergrünewald
L2925 Lucsamburg

Sonraí na Cúirte a bhfuil an Réamhrialú á lorg aici, sonraí teagmhála san áireamh:

Ard-Chúirt na hÉireann (An Breitheamh Ní Raifeartaigh)

Príomh-Oifig na hArd-Chúirte

Na Ceithre Cúirteanna

Cé na nÓstaí

Baile Átha Cliath D07 N972

Éire

Guthán: +353 1 888 6000 / 6509 / 6863 / 6504

NA PÁIRTITHE

1. B'iad seo a leanas na páirtithe os comhair na hArd-Chúirte agus a bhfoirne dlí:

Páirtithe	Stádas	Foireann Dlí
UH	Iarratasóir	Seán Ó Cearbhaill & a Chuideachta, Aturnaetha Dáithí Mac Cárthaigh, Abhcóide Séamas Ó Tuathail, Abhcóide Sinsir
An tAire Talmhaíochta Bia agus Mara, Éire agus An tArd-Aighne	Freagróirí	An Príomhaturnae Stáit Thomas O' Malley, Abhcóide Colm Ó hOisín, Abhcóide Sinsir

Na Ceisteanna don Réamhrialú:

- (1) An bhfuil an discríd ag cúirt náisiúnta faoiseamh a dhiúltú in ainneoin gur chinn sí gur theip ar an dlí náisiúnta éifeacht a thabhairt do ghné ar leith de Threoir den Aontas Eorpach (“AE”) agus, má tá an discríd sin aici, cad iad na tosca cuí a ba chóir a chur san áireamh i dtaca leis in discríd agus/nó an bhfuil an chúirt náisiúnta i dteideal na tosca céanna, a chuirfeadh sí san áireamh dá mba shárú ar an dlí náisiúnta a bheadh faoi chaibidil aici, a chur san áireamh?
- (2) An mbainfí an bonn de phrionsabal na héifeachta díri i nDlí an AE dá ndiúltódh cúirt náisiúnta faoiseamh a dheonú sa chás seo mar gheall ar theacht i bhfeidhm Airteagal 7 de Rialachán (AE) 2019/6, 11ú Nollaig 2018, ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (agus a chur i bhfeidhm arna chur siar go dtí an 28ú Eanáir 2022), in ainneoin gur chinn an chúirt náisiúnta gur theip ar an dlí náisiúnta éifeacht a thabhairt don dualgas in Airteagail 61(1), 58(4), agus 59(3) de Threoir 2001/82/CE go mbeadh pacáistiú agus lipéadú táirgí tréadliachta i dteangacha oifigiúla an Bhallstáit .i. Gaeilge chomh maith le Béarla in Éirinn?

Fíorais an cháis

1. Is cainteoir dúchais Gaeilge é an tIarratasóir as Gaeltacht na Gaillimhe. Is í an Ghaeilge teanga a theaghlaiigh agus a chuid oibre. Reáchtálann sé a chuid gnó oifigiúil as Gaeilge sa mhéid is atá na hacmhainní ar fáil chuige sin. Tá peata gadhair aige agus gá aige le táirgí íocshláinte tréidliachta dá réir. Ba é an t-ábhar gearáin a bhí aige ná gur cuireadh an t-eolas a bhí leis na táirgí tréidliachta as Béarla amháin seachas in dhá theanga an Stáit .i. an Ghaeilge agus an Béarla. Dar leis ba shárú é seo ar Threoir 2001/82/CE, a cheadaigh dlí an bhallstáit (ionstraimí reachtúla IR 144/2007 agus IR 786/2007).
2. Ag éirí as comhfhreagras idir na páirtithe, rinne an tIarratasóir iarratas os comhair Ard-Chúirt na hÉireann ar chead chun athbhreithniú breithiúnach a lorg, ar an 14ú Samhain 2016, maidir le teip an Aire an Treoir a thrasú i gceart ó thaobh cúrsaí teanga de. Deonaíodh an cead sin dó agus éisteadh an cás os comhair Ard-Chúirt na hÉireann ar an 24ú – 25ú Iúil 2018.
3. Seo a leanas na faoisimh a bhí á lorg ag an Iarratasóir ag eascairt as teip an Aire agus an Stáit an Treoir a thrasú mar is cóir:-
 1. *Dearbhú nach dtrasúonn Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Leigheasanna Ainmhithe) 2007-2014, arna ndéanamh ag an gCéad Fhreagróir, Teideal V de Threoir 2001/82/CE (mar atá leasaithe) ('an Treoir') go sonrath Airteagail 58 - 61 di, mar ba chóir nó in aon chor.*
 2. *Dearbhú nach foláir do dhlí na hÉireann a chur faoi deara do na sonraí cuí ar bhileoga pacáiste agus ar phacáistiú atá i gceist i dTeideal V Airteagail 58 - 61 den Treoir a bheith i dteangacha oifigiúla an Stáit .i. as Gaeilge agus as Béarla araon i gcás táirgí íocshláinte tréidliachta a chuirtear ar an margadh sa Stát.*

3. Dearbhú nach foláir don chéad Fhreagróir, don dara Freagróir agus don tríú Freagróir dlí an Stáit a leasú chun freagairt do Theideal V, Airteagail 58 - 61 den Treoir, go sonrach go bhforálfar le dlí an Stáit nach foláir do na sonraí cuí ar bhileoga pacáiste agus ar phacáistiú, atá i gceist in Airteagail 58 - 61 den Treoir, a bheith i dteangacha oifigiúla an Stáit seo .i. as Gaeilge agus as Béarla araon i gcás táirgí iocshláinte tréidliachta a chuirtear ar an margadh sa Stát leis an gcló sa dá theanga den mhéad céanna agus tosaíocht shoiléir ag an nGaeilge ós í an teanga náisiúnta agus an phríomhtheanga oifigiúil í.

Treoir 2001/82/CE

4. Foráiltear le Treoir 2001/82/CE (mar atá leasaithe) ('an Treoir') ag Airteagal 61(1) mar seo a leanas, sa mhéid is a bhaineann le hábhar (níl leagan oifigiúil Gaeilge di ar fáil go fóill):

The inclusion of a package leaflet in the packaging of veterinary medicinal products shall be obligatory unless all the information required by this Article can be conveyed on the immediate packaging and the outer packaging. Member States shall take all appropriate measures to ensure that the package leaflet relates solely to the veterinary medicinal product with which it is included. The package leaflet shall be written in terms that are comprehensible to the general public and in the official language or languages of the Member State in which the medicinal product is marketed.

(aibhsiú curtha leis)

Leagtar amach na sonraí atá le cur ar an mbileog phacáiste in Airteagal 61(2)(a)-(i).

5. Foráiltear le hAirteagal 58(4) “*Labelling and Package Insert*” den Treoir mar seo a leanas:

The particulars mentioned in paragraph 1(f) to (l) shall appear on the outer package and on the container of the medicinal products in the language or languages of the country in which they are placed on the market.

Baineann na sonraí in alt 1 (f)-(l) réamhráite le treoracha don tomhaltóir .i. úinéir an ainmhí, cosúil leis an Iarratasóir anseo.

6. Foráiltear le hAirteagal 59(3) mar seo a leanas:

The particulars mentioned in the third and sixth indents of paragraph [route of administration and the words 'For animal treatment only'] 1 shall appear on the outer package and on the container of the medicinal products in the language or languages of the country in which they are placed on the market.

An Trasuí Airbheartaithe sa Dlí Náisiúnta

7. Baineann go leor ionstraimí reachtúla le Treoir 2001/82/CE ach ó thaobh teanga an phacáistiú de, is in ionstraimí reachtúla (“IR”) IR 144/2007 agus IR 786/2007 atá an trasuí atá ina chúis gearáin sa chás seo. Maítear in ionstraimí reachtúla IR 144/2007 agus IR 786/2007 gur féidir leis na sonraí riachtanacha a bheith i nGaeilge nó i mBéarla, rud atá lochtach dar leis an Iarratasóir.

Argóintí an Iarratasóra mar gheall ar an Treoir agus na hionstraimí reachtúla

8. D’aignigh an tIarratasóir gur theip ar na hionstraimí reachtúla thuasluaite trasuí ceart a dhéanamh ar Treoir 2001/82/CE mar gur féidir leis na sonraí riachtanacha a bheith i nGaeilge nó i mBéarla seachas a bheith sa dá theanga araon.

9. Freisin, rinne an tIarratasóir aighneachtaí ag baint le *locus standi* mar gur shéan an Stát go raibh seasamh aige na himeachtaí seo a thógáil. Chuige sin, d'aighnigh sé go raibh éifeacht dhíreach ag an gcuid sin den Treoir nár trasúidh mar go raibh na forálacha ceangailteacha i gceist soiléir beacht agus neamhchoinníollach – *Van Gend en Loos* (Cás 26/62), *Van Duyn v. Home Office* (Cás 41/74), *Tullio Ratti* (Cás C-148/78) – agus meabhraíodh prionsabal an chomhionannais idir theangacha oifigiúla an Aontais Eorpaigh agus lucht a labhartha sa réimeas Eorpach (An Conradh ar an Aontas Eorpach, Airteagal 3 agus an Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, Airteagal 21 & 22).

Argóintí na bhFreagróirí os comhair na cúirte naisiúnta maidir leis an tionchar a bheadh ann dá ndeontas na faoisimh a bhí á lorg ag an Iarratasóir

10. D'aighnigh na Freagróirí nach raibh *locus standi* ag an Iarratasóir. D'aighnigh siad freisin gur chóir don chúirt an tsaincheist a scrúdú i gcomhthéacs i bhfad níos leithne mar d'fhéadfadh impleachtaí doimhne a bheith ann d'earnáil uile na talmhaíochta, don gheilleagar ina iomláine agus, go deimhin, do shláinte an duine/ainmhí. D'aighnigh siad gur cheart don chúirt aird a thabhairt ar cé chomh réasúnach is a bheadh sé na faoisimh a dheonú, ag féachaint ar an mórthábhacht a bhaineann lena chinntiú go leanfaidh réimse agus soláthar cuí chógas tréidliachta de bheith ar fáil laistigh den dlínse.
11. Maíonn siad go gcaitear na tionscail fhíor-thábhachtacha agraibhia agus agraghnó, ar foinsí fhíorthabhachtach ioncaim atá iontu, a chothú agus a fhorbairt. Tá slite maireachtála na gcéadta míle duine agus a dteaghlaigh i gceist sna tionscail sin. Tá sláinte ainmhithe fíorthábhachtach chun go mairfeadh na tionscail sin. Ní foláir teacht a bheith ag feirmeoirí, ag úinéirí beostoic agus ag tréidlianna ar an réimse is fairsinge agus is féidir de chógais ainmhithe a tháirgtear agus a dháiltear de réir na gcaighdeán Eorpach cuí. Chuige sin, tá

Éire mar thír ag brath air go leanfaidh na mórghnólachtaí leighis ag soláthar leigheas ainmhithe laistigh de mhargadh na hÉireann, ar mionmhargadh é, dar leo siúd. Dá gcuirfí iallach ar na mórsholáthraithe bileoga faisnéise agus pacáistíocht a chur ar fáil i nGaeilge, chomh maith lena gcur ar fáil i mBéarla, is é is dóichí go n-éireodh go leor díobh as margadh na hÉireann ar fad.

12. D’ aighnigh siad gur le pacáistiú agus le lipéadú a bhaineann an costas riaracháin is suntasaí a ghabhann le leigheas tréidliachta a chur ar díol i margáí náisiúnta. Léiríodh an méid sin i mórstaidéar tionchair a rinne an Coimisiún Eorpach roinnt blianta ó shin. Fuarthas amach sa staidéar tionchair gur bhain 34% de na costais riaracháin a bhaineann le táirge a chur ar mhargadh ilnáisiúnta le pacáistiú agus lipéadú. I gcomparáid leis sin, níor bhain, mar shampla, ach 17% de na costais le hiarratas a dhéanamh ar údaruithe margaidh, agus 13% le hathnuachan a dhéanamh ar údaruithe margaidh.

13. Níor chóir go mbeadh tíortha beaga cosúil le hÉireann faoi mhíbhuntáiste toisc go gcaithfidh siad bileoga faisnéise, pacáistíocht agus lipéadú a bhaineann le táirgí íocshláinte tréidliachta a chur ar fáil i níos mó ná teanga amháin agus gan iad a bheith in úsáid ach in aon mhargadh amháin, i gcomparáid le tíortha aonteangacha agus margaidh mhóra eile. Ní gá a rá nach bhféadfaí aon ábhar a chuirfí ar fáil i nGaeilge a úsáid in aon tír eile. Léiríodh sa staidéar tionchair thuasluaite thuas, áfach, go bhféadfaí go mbeadh mar thoradh ar an gcostas agus ar an ualach a bhainfeadh le pacáistiú agus treoir-bhileoga a bheith ilteangach go gcinnfeadh cuideachtaí gan a gcuid táirgí a chur ar díol i margáí náisiúnta áirithe. Dá bhrí sin, tá contúirt mhór ann go mbeadh mar thoradh ar oibleagáid ábhar faisnéise den sórt sin a chur ar fáil i nGaeilge go dtiocfadh laghdú suntasach, agus b’fhéidir an-suntasach, ar an réimse leigheas ainmhithe a bheadh ar fáil in Éirinn. D’fhéadfadh sé sin tionchar tubaisteach a imirt ar earnáil na talmhaíochta agus ar earnáil eile, mar shampla, gnó na gcapall in Éirinn, agus ar an ngeilleagar ina iomláine.

Cinneadh na Cúirte Náisiúnta maidir leis an teip a dúradh a bheith ann Treoir 82 a thrasú i gceart

14. Ar an 26ú Iúil 2019, rialaigh an chúirt náisiúnta go raibh *locus standi* ag an Iarratasóir ó tharla na forálacha ceangailteacha i gceist a bheith soiléir beacht agus neamhchoinníollach agus dá bhrí sin go bhféadfadh an tIarratasóir braith ar an Treoir i gcoinne na bhFreagróirí agus go raibh an *locus standi* cuí aige. Rialaigh an chúirt freisin gur theip ar Éirinn an Treoir a thrasú isteach i gceart sa dlí náisiúnta ó thaobh cúrsaí teanga de. Chinn an Ard-Chúirt ar an 26ú Iúil 2019 go sáraíonn an dlí náisiúnta (IR 144/2007 agus IR 786/2007) an Treoir sa mhéid is go gceadaítear dá bhun an fhaisnéis i gceist ar an bpacáistiú a bheith i mBéarla amháin seachas sa dá theanga oifigiúla in Éireann; Gaeilge agus Béarla.

15. Nótáil an chúirt náisiúnta, áfach, gur ghlac Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle le Rialachán (AE) 2019/6 (11ú Nollaig 2018) maidir le táirgí íocshláinte tréidliachta lena naisghairtear Treoir 2001/82/CE .i. tar éis don chaingean seo a bheith éiste ag an gcúirt náisiúnta. Foráiltear le hAirteagal 160 den Rialachán nua seo (“Teacht i bhFeidhm agus Cur i bhFeidhm”) nach mbeidh feidhm aige go dtí an 28ú Eanáir 2022. Nótáil an chúirt náisiúnta forálacha nua sa Rialachán nua (AE 2019/6) maidir le cúrsaí teanga agus féadfar go gceadófar an fhaisnéis ar an bpacáistiú a bheith as Béarla amháin nuair a thagann sé i bhfeidhm. Foráiltear le hAirteagal 7 den Rialachán nua mar seo a leanas:-

Teangacha

1. Is í teanga nó teangacha oifigiúla an Bhallstáit ina gcuirtear an táirge íocshláinte tréidliachta ar fáil ar an margadh teanga nó teangacha na hachóimre ar shaintréithe an táirge agus na faisnéise ar an lipéadú agus ar an mbileog phacáiste, ach amháin i gcás ina ndéanann an Ballstát a mhalairt a chinneadh.

2. Féadfar táirgí íocshláinte tréidliachta a lipéadú i roinnt teangacha.

16. Dhúisigh an chúirt an cheist ansin arbh fhiú na faoisimh a lorgáítear anseo a dheonú i bhfianaise an athraithe seo atá ar na bacáin, agus sa chás go meastar nach fiú, an ceadmhach do chúirt náisiúnta gan na faoisimh a dheonú sa chás go bhfuil dlí an Aontais á shárú ag Éirinn. D'iarr an chúirt náisiúnta go ndéanfadh na páirtithe aighneachtaí scríofa agus ó bhéal a chur i láthair na cúirte i dtaobh cé acu atá nó nach bhfuil discríd ag cúirt náisiúnta i ndáil le faoiseamh a dheonú in imeachtaí athbhreithnithe bhreithiúnaigh má chinneann sí go raibh teip ann maidir le Treoir, agus má tá an discríd sin aici, cad iad na tosca cuí a ba chóir a chur san áireamh i dtaca leis in discríd agus/nó an bhfuil an chúirt náisiúnta i dteideal na tosca céanna, a chuirfeadh sí san áireamh dá mba shárú ar an dlí náisiúnta a bheadh faoi chaibidil aici, a chur san áireamh.
17. Éisteadh an plé ar an ábhar sin ar an 16ú Deireadh Fómhair 2019 agus lorgaigh an chúirt náisiúnta tuilleadh aighneachtaí faoinar chóir an cheist a chur faoi bhráid Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh mar iarratas ar réamhrialú.

Argóintí os comhair na cúirte náisiúnta maidir le discríd na faoisimh a dhiúltiú

Argóintí an Iarratasóra maidir le discríd na faoisimh a dhiúltiú

18. Rinne an tIarratasóir an argóint gur prionsabal dlí é go bhfuil forlámhas ag Dlí an Aontais Eorpaigh ar dhlí náisiúnta na mBallstát agus sa chás go bhfuil coimhlint ann gur gá don dlí náisiúnta géilleadh do Dhlí an Aontais (Cás 6/64 *Costa v. ENEL* [1964] ECR 585). D'aighnigh an tIarratasóir go bhforáiltear le Dlí an Aontais Eorpaigh faoi láthair nach foláir don fhaisnéis i gceist ar an bpacáistiú do tháirgí leighis d'ainmhithe a bheith as Gaeilge agus as Béarla araon agus go bhfuil an ceart ag an Iarratasóir brath ar an dlí sin as seo go dtí an 27ú Eanáir 2022 agus na cearta atá aige dá bhun a fheidhmiú. D'aighnigh an

tIarratasóir nach bhfuil an chumhacht ag éinne in Éireann (na cúirteanna san áireamh) an ceart sin a shéanadh ar an Iarratasóir.

19. Maidir le téarmaí agus spiorad na gConarthaí ar thagair an Chúirt Bhreithiúnais dóibh in *Costa* (thuas), d'aighnigh an tIarratasóir nár mhiste na forálacha conartha a mheabhrú maidir le cearta teanga agus le comhionannas (An Conradh ar an Aontas Eorpach, Airteagal 3 agus Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, Airteagal 21 & 22). Maidir le Forlámhas Dlí an Aontais, thagair an tIarratasóir do chás *Simmenthal* (Cás 106/77, [1978] ECR 629) agus an riachtanas aon fhoráil nó cleachtas den dlí náisiúnta a chur go leataobh sa mhéid is a tháinig sé salach ar dhlí an Aontais (míreanna 21-23).
20. D'aighnigh an tIarratasóir gur gá faoiseamh éifeachtach bhreithiúnach a bheith ar fáil má shéantar ceart faoi Dhlí an Aontais (Cás C-249/88 *An Coimisiún v. An Bheilg* [1991] ECR I-1275; an Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 19 sa dara mír d'alt 1; An Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, Airteagal 47).
21. Thagair an tIarratasóir do phrionsabal na héifeachta díri (Cás 26/62 *Van Gend en Loos* [1963] ECR I agus Cás 6/64 *Costa v. ENEL* [1964] ECR 685) agus gur gá do na cúirteanna náisiúnta gan feidhm a thabhairt d'aon chuid den dlí náisiúnta nó d'aon chleachtas den chúirt náisiúnta a chuirfeadh bac nó moill ar fheidhmiú cearta faoi Dhlí an Aontais (*Simmenthal*, míreanna 17-18, 21-23, agus 26; *R (Factortame Ltd) v Secretary of State for Transport* [1990] C-213/89, mír 20.)
22. D'aighnigh an tIarratasóir go dtéann sé i gcoinne phrionsabail na héifeachta díri agus fhorlámhas Dhlí an Aontais go séanfaí cosaint éifeachtach agus faoiseamh éifeachtach air sa chúirt náisiúnta fiú mura bhfuil i gceist ach tréimhse shealadach.

23. D'aighnigh an tIarratasóir go raibh sé i dteideal sochair an réimis reatha fad is a mhair sé agus nach raibh fianaise os comhair na cúirte nach mbeadh éifeacht phraiticiúil ar bith le hordú cúirte a gcaithfí gníomhú dá réir fiú agus an mhoill a bhainfeadh le hathdhearadh an phacáistithe a thabhairt san áireamh.
24. D'aighnigh an tIarratasóir go raibh sé i dteideal cosaint éifeachtach bhreithiúnach (Airteagal 47) de bhun Riail an Dlí, de bhun phrionsabal na héifeachta díri agus de bhun fhorlámhas Dhlí an Aontais agus é i dteideal na bhfaoiseamh cuí *ex debito justitiae*.
25. Ina theannta sin, d'aighnigh an tIarratasóir go raibh discréd i gceist maidir le faoiseamh a dheonú nó a shéanadh i gcúinsí eile i gcásanna athbhreithnithe breithiúnaigh i ndlí na hÉireann, ach nach gceadaíonn Dlí an Aontais Eorpaigh a leithéid agus ceart de bhun éifeacht dhíreach Dhlí an Aontais i gceist agus iallach ar an gcúirt náisiúnta géilleadh d'fhorlámhas Dhlí an Aontais agus é a chur i bhfeidhm trí chosaint éifeachtach bhreithiúnach a chur ar fáil don Iarratasóir (de bhun Airteagal 47) agus de bhun Riail an Dlí.

Argóintí na bhFreagróirí maidir le discréd na faoisimh a dhiúltú

26. D'admhaigh na Freagróirí gur gnách i ndlí na tíre go mbíonn Iarratasóir a n-éiríonn leis nó léi dúshlán chinneadh údaráis phoiblí a thabhairt trí athbhreithniú breithiúnach i dteideal faoiseamh a fháil, ach d'aighnigh siad nach teidlíocht absalóideach í sin agus go mbíonn de rogha ag cúirt i gcónaí aon ábhar a bhreithniú a d'fhéadfadh oibriú i gcoinne faoiseamh a dheonú agus, i ndeireadh na dála, d'fhéadfadh sí cinneadh a dhéanamh faoiseamh a dhiúltú.

27. Tá forais sheanbhunaithe i ndlí na hÉireann cheana as a bhféadfaidh cúirt feidhm a bhaint as an gcumhacht sin, má roghnaíonn sí é sin a dhéanamh, ach tá sé de chead ag an cúirt gan dul leis an rogha sin más mian léi. Ar na forais sin tá tosca éagsúla, mar shampla: (1) moill, nach bhfuil údar léi, ag tionscnamh imeachtaí, nó (2) gan leas a bhaint as faoiseamh eile a bheadh níos iomchuí, ar nós achomhairc; nó (3) easpa oscailteachta ó thaobh an Iarratasóra de nó (4) an Iarratasóir gan a bheith ag feidhmiú de mheon macánta; nó (5) tionchar díobhálach ar thríú páirtithe, agus (6) nuair nach mbeadh feidhm úsáideach le faoiseamh a dheonú.
28. Mhínigh na Freagróirí na príomhchúiseanna dar leo go mbeadh sé in-chosanta faoiseamh a dhiúltú sna himeachtaí seo dá mba rud é nach mbeadh na himeachtaí á rialú ach le Dlí na hÉireann amháin.
29. Ar an gcéad dul síos, d'aighnigh siad nar chiontú coiriúil a bhí i gceist anseo ar chor ar bith, nó aon chinneadh eile a bheadh dochrach don Iarratasóir agus a tharraingeodh mí-chlú air féin nó ar a ainm, nó a chuirfeadh isteach ar a bhunchearta pearsanta. Dá bhrí sin, ní raibh aon cheann de na forais ar a bhféadfaí faoiseamh a dheonú *ex debito justitiae*, go traidisiúnta, i gceist anseo, dar leo.
30. Ar an dara dul síos, d'aighnigh siad go nglactar leis go forleathan go bhféadfaí faoiseamh a dhiúltú nuair nach mbeadh aon fheidhm fhiúntach leis, nó nuair nach mbeadh aon tairbhe phraiticiúil ag baint leis don Iarratasóir. Sa chás seo, b'fhéidir go mbeadh tairbhe éigin ann don Iarratasóir ag baint leis an bhfaoiseamh atá á lorg a bheith dheonaithe ach bheadh sí sin an-teoranta ó thaobh luacha de, ós rud é go mbeidh *Rialachán (AE) 2019/6 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le táirgí íocshláinte tréidliachta agus lena n-aisghairtear Treoir 2001/82/CE á thabhairt i bhfeidhm agus*

cuirfead deireadh leis an riachtanas go mbeadh an téacs ar phacáistíocht na dtáirgí tréidliachta atá i gceist sa dá theanga oifigiúla.

31. D'aighnigh siad gur léir go mbeadh gá le hidirthréimhse a chuirfeadh ar chumas na bpáirtithe leasmhara go léir teacht isteach ar riachtanas go mbeadh an lipéadú agus an phacáistíocht clóite sa dá theanga oifigiúla. Ba chóir faoiseamh a dhiúltú sa cás gur beag tairbhe phraiticiúil a thiofadh as don Iarratasóir (fiú dá mbeadh tairbhe fíorbheag ann), go háirithe nuair atá fíorbhaol substaintiúil ann go mbeadh iarmhairtí tromchúiseacha díobhálacha ar a dheonú do go leor daoine eile, nó don phobal i gcoitinne.

32. Ar an tríú dul síos, is cás é seo ina bhfuil seans maith ann, dá ndéanfaí faoiseamh a dheonú, go mbeadh tionchar tromchúiseach aige sin ar thríú páirtithe. Bunaithe ar an bhfianaise mhionscríbhíne a cuireadh os comhair na cúirte, dá gcinnfeadh soláthróirí agus dáileoirí táirgí íocshláinte tréidliachta éirí as margadh na hÉireann de dheasca iallach a bheith churtha orthu téacs na dtreoirbhileog agus an phacáistithe a chló sa dá theanga oifigiúla, is léir go mbeadh iarmhairtí tromchúiseacha air sin do shláinte ainmhithe, chomh maith le hiarmhairtí geilleagracha, a dhéanadh dochar do go leor daoine aonair. Chuir na Freagróirí béim ar chinneadh an Choimisiúin Eorpaigh dul ar aghaidh le Rialachán nua tar éis comhairliúcháin fhairsing, agus le linn an chomhairliúcháin sin, rinne an Coimisiún an géarghá atá le níos mó solúbthachta sna riachtanais teanga a bhaineann le pacáistiú agus le lipéadú táirgí íocshláinte tréidliachta a shainaithint. San athbhreithniú ón gCoimisiún tá an méid seo scríofa:

The highest burden concerns packaging and labelling. The requirements are that the text must be written in all the official languages of the country where the product is to be placed on the market.

33. D'aighnigh na Freagróirí go léiríonn na forbairtí nua i Rialachán (AE) 2019/6 go han-soiléir an dlísteacht atá le hábhair inní thromchúiseacha na bhFreagróirí sna himeachtaí seo i ndáil le haon iarracht a dhéanfar le go mbeadh faisnéis agus ábhair phacáistithe a bhaineann le leigheas ainmhithe i nGaeilge chomh maith le bheith i mBéarla.
34. Mar gheall air sin, a deir na Freagróirí, bhí gnéithe nó cúinsí láidre frithchúiteacha le breithniú sa chás seo. D'fhéadfadh go mbeadh mar thoradh ar ordú ag cur iallach ar sholáthróirí an achoimre theicniúil thábhachtach ar shaintréithe táirge a aistriú i gcás raon suntasach substaintí ceimiceacha, agus an t-ábhar pacáistíochta a bheadh i gceist a chló i nGaeilge chomh maith lena chló i mBéarla, go n-éireodh na soláthróirí sin as margadh na hÉireann, agus ní háibhéil a rá go mbeadh iarmhairtí tubaisteacha eacnamaíocha, sóisialta, mar thoradh air sin, chomh maith le hiarmhairtí tubaisteacha ó thaobh leas ainmhithe de. I bhfianaise an bhaoil shoiléir seo, is cás é an cás seo inar treise go mór is go fada leas an phobail agus, go deimhin, an gá atá ag an bpobal go gcinnteofar go leanfaidh raon táirgí íocshláinte tréidliachta, chomh leathan agus is féidir, de bheith á chur ar fáil in Éirinn, ná aon argóint a d'fhéadfaí a dhéanamh ar son faoiseamh a dheonú don Iarratasóir mar dhuine aonair.
35. D'aighnigh na Freagróirí nach raibh aon údarás Éireannach ann a dhéileáilann go díreach leis an bpointe, ach díriodh ar an gceist céanna i roinnt cásanna sa Ríocht Aontaithe, an cinneadh maidir Cúirt Uachtarach na Ríochta Aontaithe in *Walton v The Scottish Ministers* [2012] UKSC 44 san áireamh, áit a dúirt siad (Lord Carnwath ag ailt 133 agus 140):

133. Accordingly, subject to any overriding principles emerging from the European authorities (see below), it seems to me that, even if (contrary to what appears to be the effect of the statute) breach of the SEA Directive were a ground of challenge under the

1984 Act procedure, the court would retain a discretion to refuse relief on similar grounds to those available under domestic law.

...

140. Accordingly, notwithstanding Mr Mure's concession, I would not have been disposed to accept without further argument that, in the statutory and factual context of the present case, the factors governing the exercise of the court's discretion are materially affected by the European source of the environmental assessment regime.

36. D'aighnigh na Freagairí nach raibh siad ag tabhairt le tuiscint gur ceart do Bhallstát den Aontas Eorpach a bheith ar aon dóigh eile seachas d'fograiseach i leith Dlí na hEorpa a chur i bhfeidhm, agus i dtaca le cloí leis an Dlí sin, nó gur ceart prionsabal na cosanta éifeachtaí breithiúnaí a chur i mbaol ar shlí ar bith. Ach é sin ráite, is feidir go dtarlódh sé, áfach, go mbeidh ócáidí ann, ar dócha nach dtiocfaidh siad chun cinn ach go hannamh, nuair a bheidh gnéithe nó cúinsí láidre frithchúiteacha ann, a bhainfidh le leas an phobail agus le cearta daoine eile den phobal a chosaint, a fhágfaidh go mbeidh sé in-chosanta ag cúirt faoiseamh a dhiúltú. D'aighnigh siad go dtagann an cás seo faoi réim na hearnála eisceachtúla sin agus go raibh sé de chead ag an gcúirt an faoiseamh a bhí iarrtha a dhiúltú agus gur ceart di diúltú dó.

Cinneadh Ard-Chúirt na hÉireann ar Réamhrialú a iarraidh de bhun Airteagal 267 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh

37. Tar éis don chúirt na haighneachtaí faoi réamhrialú a léamh agus abhcóidí na bpáirtithe a chlos ar an 24ú Deireadh Fómhair 2019, bheartaigh an chúirt iarratas na gceisteanna thuasluaite a chur faoi bhráid Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh de bhun Airteagal

267 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh. Dar leis an gcúirt, má tá discréd ag cúirt náisiúnta faoiseamh a dhiúltú in ainneoin gur chinn an chúirt náisiúnta gur theip ar an dlí náisiúnta éifeacht a thabhairt don dualgas in Airteagail 61(1), 58(4), agus 59(3) de Threoir 2001/82/CE go mbeadh pacáistiú agus lipéadú táirgí tréadliachta sa dhá theanga oifigiúla, gur chóir di a cuid discréd a úsáid agus diúltú don fhaoiseamh atá iarrtha sa chás áirithe seo bunaithe ar na tosca a raibh na Freagróirí ag braith orthu, ach ba mhaith leis an gcúirt a chinntiú nach mbainfeadh a leithéid an bonn de phrionsabal na héifeachtach díri nó prionsabal na cosanta éifeachtaí breithiúnaí.

IARSCRÍBHINNÍ

1. An Leabhrán Pléadálacha
2. Ordú don Réamhrialú arna dhátú agus é foirfithe ag Cláraitheoir na hArd-Chúirte an 24^ú lá seo de mhí Febrúair 2020.

Arna dhátú: 20/02/2020

Úna Ní Raifeartaigh

An Breitheamh Úna Ní Raifeartaigh

Breitheamh d' Ard-Chúirt na hÉireann

AN ARD-CHÚIRT

2016 Uimh 867 JR

ATHBHREITHNIÚ BREITHIÚNACH

Dé Luain 20ú lá de mhí Eanáir 2020

OS COMHAIR AN BHREITHIMH NÍ RAIFEARTAIGH

IDIR/

OH

IARRATASÓIR

AGUS

AN tAIRE TALMHAÍOCHTA BIA AGUS MARA,

ÉIRE AGUS AN tARD-AIGHNE

FREAGRÓIRÍ

Ar foriarratas ón Abhcóide thar ceann an Iarratasóra chun na Cúirte ar an 24ú agus an 25ú Iúil 2018 de bhun fógra foriarratais arna chomhdú an 23ú lá de mhí na Samhna 2016

Uime sin agus ar n-oscailt agus ar léamh na Pléadálacha chomh maith le hAighneachtaí scríofa thar ceann an Iarratasóra agus Aighneachtaí scríofa thar ceann na bhFreagróirí

Agus ar gclos na hAbhcóidí thar ceann na bpáirtithe éagsúla faoi seach

Agus an Chúirt sásta breithiúnas sa chaingean seo a fhorchoimeád

Agus an chaingean seo arna teacht os comhair na Cúirte i gcomhair breithiúnais dá réir ar an 26ú lá de mhí Iúil 2019 i láthair na nAbhcóidí réamhráite

ORDAÍTEAR go ndéanfaidh Ard-Chúirt na hÉireann Réamhrialú a iarraidh de bhun Airteagal 267 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh

Agus an chaingean á chur ar athló ó am go ham chun deis a thabhairt do na partithe aighneachtaí a chur faoi bhráid na Cúirte maidir leis an réamhrialú

Agus ar léamh na h-aighneachtaí faoi réamhrialú agus abhcóidí na bpáirtithe a chlos ar an 24ú Deireadh Fómhair 2019

Agus an chaingean a chur ar athló le lua

Agus an chaingean seo arna teacht os comhair na Cúirte inniu dá réir

Órdaítear go ndéanfaidh Ard-Chúirt na hÉireann Réamhrialú a iarraidh de bhun Airteagal 267 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh ar na cheisteanna seo leanas:

(1) An bhfuil an discríd ag cúirt náisiúnta faoiseamh a dhiúltú in ainneoin gur chinn sí gur theip ar an dlí náisiúnta éifeacht a thabhairt do ghné ar leith de Threoir den Aontas Eorpach (“AE”) agus, má tá an discríd sin aici, cad iad na tosca cuí a ba chóir a chur san áireamh i dtaca leis in discríd agus/nó an bhfuil an chúirt náisiúnta i dteideal na tosca céanna, a chuirfeadh sí san áireamh dá mba shárú ar an dlí náisiúnta a bheadh faoi chaibidil aici, a chur san áireamh?

(2) An mbainfí an bonn de phrionsabal na héifeachta díri nó prionsabal na cosanta éifeachtaí breithiúnaí i nDlí an AE dá ndiúltódh cúirt náisiúnta faoiseamh a dheonú sa chás seo mar gheall ar theacht i bhfeidhm Airteagal 7 de Rialachán (AE) 2019/6, 11ú Nollaig 2018, ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (agus a chur i bhfeidhm arna chur siar go dtí an 28ú Eanáir 2022), in ainneoin gur chinn an chúirt náisiúnta gur theip ar an dlí náisiúnta éifeacht a thabhairt don dualgas in Airteagail 61(1), 58(4), agus 59(3) de Threoir 2001/82/CE go mbeadh pacáistiú agus lipéadú táirgí tréadliachta i dteangacha oifigiúla an Bhallstáit .i. Gaeilge chomh maith le Béarla in Éirinn?

AN ARD-CHÚIRT

Agus ORDAÍTER go n-iarraidh an chúirt seo go ndeonfaidh an Chúirt éisteacht bhrostithe de réir Airteagal 105 de Rialacha Nós Imeachta Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh toisc go mbeidh an t-ábhar dó-phléite go luath mar gheall ar Rialachán (AE) 2019/6 (a mbeidh feidhm aici ar an 28ú Eanáir 2022), a aisghairmfidh forálacha Threoir 2001/82 a bhí i gceist sa chás seo.

Aisling de Búrca
Cláraitheoir
Foirfithé: 24ú Eanáir 2020

Seán Ó Cearbhaill agus a Chuideachta
Aturnaetha thar ceann an Iarratasóra

An Príomhatarnae Stáit
Aturnaetha thar ceann na bhFreagróirí